

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХІХ, БРОЙ 7

СОФИЯ, 16-31 МАРТ 2018 г.

ЦЕНА 0,70 ЛВ.

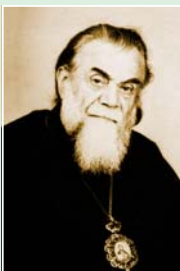
e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

Старобългарска книжнина

Критерии за погребба на словата в архаичните български преводи на съчинението „Съкровище“ на Дамаскин Стругит

Стр. 7

Достойни архиереи на БПЦ

- Натанаил Охридски и Пловдивски (1820-1906)
- Великотърновски митрополит Софроний (1888-1961)
- Смоленски епископ Нестор (1925-2013)

Стр. 6

Из живота на Църквата

Енорията при Руския храм-погворие в София изпрати своя предстоител

Стр. 8

ЦЪРКВА И ОБЩЕСТВО

Християнската свобода и предизвикателствата на неолиберализма във връзка с темата за християнското образование и съвременна Европа

Почитаеми отци, уважаеми колеги и приятели!
Преди всичко бих искал да благодаря за поканата да участвам на тази конференция и за възможността да споделя някои мои размисли и виждания по общата тема, която ни е събрала! Темата за християнското образование и за нравственото възпитание на съвременните млади хора чрез взаимодействие между Църквата и училището е изключително важна и актуална в днешно време. Бих искал да започна моето изложение с нещо общо и познато за всички тук събрани, и за всеки един от нас поотделно, и това е нашата обща духовна традиция на Църквата и християнската ни просвета и култура. Това е общото ни духовно и културно наследство, свързано с християнското просветно дело на светите братя Кирил и Методий и мисията на техните ученици сред славянските народи. Това е дело толкова дълбоко и определящо за нашата християнска културна идентичност, че дори и в днешно време ние черпим вдъхновение от него и се стремим да решаваме новите задачи пред Църквата, училището и обществото в днешна Европа в светлината на завещаното ни богатство от истини, ценности и традиции.

Духовната традиция на християнско образование и предизвикателствата на съвременна Европа

Делото на светите братя Кирил и Методий като църковни мисионери, учители и просветители на славянците в средата на IX в. по един особен начин свързва нашите народи и е пример за християнска култура и мисионерство в тогавашната и в днешна обединена Европа. Не е случайно днес, че тези наши първоучители са обявени за духовни покровители на Европа и ние ги почитаме както като първоучители, така и като небесни покровители на нашите славянски народи.

Още в тогавашния средновековен християнски свят те свързват двата големи църковни центъра на тогавашна Европа – Рим и Константинопол, чрез своето мисионерско дело и показват как творчески се създава една нова писмена култура и образование на говорим роден език.

На стр. 4

ХРОНИКА

България

Патриарх Неофит оглави св. Литургия в СДСеминария за Благовещение

Негово Светейшество Българският патриарх Неофит благослови ръководството, преподавателите и учениците на СДСеминария „Св. Йоан Рилски“ на големия християнски празник Благовещение и взе участие в традиционното предаване на семинарското знаме от завършващия курс.

На стр. 5

ДОКУМЕНТИ

† Ловчански митрополит ГАВРИИЛ

ВЪЗВАНИЕ

Уважаеми дами и господа,
Повод за обръщението ни към Вас е тревогата, породена от това, че повече от 70 години религиозното обучение по Православие не присъства в задължителните учебни часове на българските училища. Българските политики са длъжници пред много ошетените поколения, които се оказват лишени от благодатната възможност да получат знания в българското училище за нашата вяра като завещана от дедите ни светиня, опазила ни през вековете.

За българина Църквата, семейството и училището са крепостите, опазили го от видимите и невидимите врагове през хилядолетната му история.

Възходът на България, укрепването на държавността и икономиката й винаги са били свързани с книжовното дело, с разцвета на културата и духовността.

Припомняме, че килийните училища са тези средища на знания и духовност, чрез които България възкръсва след петвековното робство. Затова и в българския химн на просветата поетът се обръща към светите братя Кирил и Методий с думите: „О, вий, които цяло

племе извлякохте из мъртвина, народен гений възкресихте – заспал в глубока тъмнина“.

В 21. век борбата за разрушаване на тези крепости – Църква, семейство и училище, се води с всички сили и средства, като в последните години тя става все по-явна и настъпателна.

Тази борба доведе до липса на уважение от страна на децата към учители, родители и духовници, до апатично отношение към образованието, до изгубване на ориентирите за това кое е добро и зло.

Свидетели сме на обучение на децата в норми на поведение, които са в пълно противоречие с християнския морал и ценности – с разбиранията на православния човек за вяра, любов, целомъдрие. От най-ранна възраст децата се образоват сексуално, вместо да получат знание за това кое е грях и какви са последиците от него. Липсва стабилна национална стратегия за развитие на българската младеж чрез образование. Бяха изкуствено привнесени външни модели, неправилно адаптирани към нашата действителност, което доведе

На стр. 3

ХРОНИКА

България

Благословение за Варненска епархия

На 24 март, в навечерието на Богородичния празник Благовещение, Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан заедно с духовници и множество жители на град Варна посрещнаха чудотворната Ананиевска икона на Божията Майка „Скорослушница“ в митрополитската катедрала „Успение Богородично“.

В словото си Варненският и Великопреславски митрополит отбеляза, че за втори път в кратко време в пределите на епархията посрещаме чудотворна икона от Балтска и Ананиевска епархия. Неотдавна бе посрещната чудотворната икона на Пресвета Богородица „Одигитрия Байталска“. А сега посрещаме от същата епархия иконата „Скорослушница“, намираща се в гр. Ананиев, в катедралния храм на светия благоверен Александър Невски. Архиепископът разясни историята на иконата, нейното изписване и освещаване, както и тържественото ѝ посрещане във вече споменатия храм в Ананиев през 1915 година.

Той допълни още: „Ние знаем, че и нашият храм до голяма степен е свързан с молитвеното ходатайство на светия благоверен княз, тъй като нашият северен престол е посветен също на свети Александър Невски. Тази икона при разрушението на храма, във времето на атеизма, е била скрита така, както е описано – под стълбата, водеща към камбанарията на храма. Тя е запазена и в деветдесетте години на миналия век, при възраждането на светата Църква, тази икона заема своето място. Това е едно безспорно присъствие на чудотворната икона. Извършени са множество чудеса, много от тях са знайни и много от тях – незнайни. По силата на това, че Бог действва със Своята благодат и защото Пресвета Богородица много обича целия свят и всички човещи, и като Майка на своя Син остава застъпница за целия човешки род. Затова всяка една молитва, с вяра отправена към нея, винаги намира отклик в сърцето ѝ за ходатайство пред нейния Син. Затова идването на тази

икона е не само благословение, но и духовна радост, която ще може да се разпространи в епархията и до всички човещи, които желаят да се поклонят на този красив неин образ“, каза митрополит Йоан.

Митрополит Йоан благодари на протойерей Николай Ярем и събратниците му, донесли чудотворния образ, а чрез тях – на Балтския и Ананиевски архиепископ Алексей, с чието благословение иконата на Пресвета Богородица посещава пределите на Варненска и Великопреславска епархия.

***

Жителите на Провадия се поклониха на чудотворната икона „Скорослушница“, отбелязвайки празника на храм „Свето Благовещение“.

Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан възглави празничната св. Литургия за Благовещение. Съслужиха му архиепископският наместник прот. Георгий Стоименов и председател на храма-домакин, прот. Николай Ярем от Украйна и духовници от епархията.

Георги
ВЕЛИКОВ

Архиерейска св. Литургия за Благовещение в столичния храм „Св. София“

На 25 март – Благовещение, е главният празник на софийския храм „Св. София“, чието име на български е „Премъдрост Божия“. Божията Премъдрост е Второто лице на Светата единосъщна и неразделна Троица – Бог-Слово, т.е. Исус Христос. В деня на светото Благовещение архангел Гавриил възвестява, че Божията Премъдрост идва сред човещите, за да заживее сред нас, за наше спасение. Празникът, в който се спомня Благата вест на св. архангел Гавриил към Божията Майка, се почита и като Ден на жената-християнка, като празник на майката.

На този ден, който тази година съвпадна с Петата неделя на Великия пост – на преп. Мария Египетска, с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, богослужението в храм „Св. София“ беше възглавено от Негово Преосвещенство Тивериополски епископ Тихон. В съслужение с него бяха архимандрит Василий – протосингел на Софийската св. митрополия, ставрофорен иконом Ангел Ангелов – духовен надзорник на Софийска епархия и председател на църковното настоятелство на храма-домакин, иконом Йоан Чикалов, протойерей Стефан Стайков, свещеник Васил Танев и дяконите Петко Дишков, Атанас Забаданов и Георги Стоинов.

В края на утрентата за „четци и певци“ на Българската православна църква бяха постригани

Тони Николов и Мартин Иванов.

По време на Златоустовата св. Литургия епископ Тихон ръкоположи нови дякон и свещеник за Софийска епархия.

Свещеническо ръкоположение беше извършено над дякон Георги (Гълъб) Стефанов Стоинов. Новият свещеник е завършил Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, а в момента е студент в Богословския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. На 10 февруари 2018 г. в столичния храм „Покров Богородичен“ е възведен в дяконски чин от Мелнишкия епископ Герасим.

В дяконски чин беше ръкоположен иподяконът Трайче Попов. Новият дякон е роден през 1987 г. в гр. Щип, Република Македония. Завършил е Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ през 2006 г., както и Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2010 г. От 2006 г. е клиросен певец в храм „Св. София“, а от 2010 г. пее и в храм „Св. Илия“ в жк „Дружба“. От 3 години работи и като възпитател в СДС „Св. Йоан Рилски“.

Неговото свидетелство за изповед е подписано от иподяконите му – ставрик Ангел Ангелов, а беше прочетено от протосингела архимандрит Василий. При ръкоположението си новият дякон получи и ново име – Тома.

В края на св. Литургия към вярващите в храма с пастирско слово се обърна Тивериополският епископ Тихон. Той говори за Великия пост и за празника Благовещение, за радостта и вярата, за даровете, които Бог ни поднася постоянно. Негово Преосвещенство поздрави новите иподякони, както и новите дякон и свещеник, пожелавайки им достойно служение.

В чест на храмовия празник в „Св. София“ дойдоха с литийно шествие и енориашите от академичния параклис на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, водени от своя свещеник – отец Сава Кокудев.

След многолетствието новите свещеник и дякон раздаваха анафората и приемаха лично поздравленията на многобройните вярващи в храма.

Мартин МИТОВ

† IN MEMORIAM

Изпълват се шест месеца от кончината на Видинския митрополит Дометиан

На 18 март се изпълват шест месеца от кончината на обичайния ни Видински митрополит Дометиан. По този повод на 17 март (събота) бе отслужена заупокойна на архиерейска св. Литургия в митрополитския храм „Св. Николай Мирликийски“ и панихида на гроба на блаженнопочивания митрополит Дометиан.

Богослужбите, в които взеха участие свещенослужители от епархията, бяха възглавени от Негово Високопреосвещенство Видински митрополит Даниил.

В обръщението си към духовенството и миряните той припомни приноса на митрополит Дометиан за епархията и Църквата, като изтъкна, че през тези 30 години, докато митрополит Дометиан светителства на Видинската митрополитска

катедра, макар Църквата Христова да преминава през различни периоди на смутове и трудности, все пак в църковния живот има определени мири, защото в храмовете на БПЦ не престават да се

извършват богослужения.

По повод първите години от светителстването на приснопамятния архиерей, по време на атеистичния период на комунистическия режим, митрополит Даниил подчерта, че в онези трудни за Църквата години неговият предшественик, както и останалите членове на Светия Синод на БПЦ, е полагал усилия да запази и преумножи колкото е възможно от достойния на Църквата.

Бог да прости митрополит Дометиан! Вечна и блажена да бъде паметта му!

Врачанският митрополит извърши богослужение в затвора във Враца

В навечерието на големия християнски празник Благовещение Врачанският митрополит Григорий посети лишените от свобода в затвора във Враца.

На 24 март, събота, владиката отслужи света Златоустова литургия в

параклиса „Събор на света Богородица“, който се намира в двора на Врачанския затвор. Това бе второто посещение на митрополит Григорий при лишените от свобода и първата света Литургия, която той отслужи там.

По време на литургията бе отправена специална молитва за лишените от свобода, а проповедта бе за силата на покаянието. На Врачанския затвор бе направено и дарение от духовна литература.

Митрополит Григорий освети нов кабинет в училище във Враца

С водосвет, отслужен от Врачанския митрополит Григорий в съслужение със свещеници, на 22 март във врачанското ОУ „Васил Левски“ бе открит нов кабинет по природни науки. Присъства и кметът на Враца Калин Каменов.

След откриването на кабинета владиката и кме-

тът връчиха стипендии на двама петокласници с отлични резултати в обучението.

Врачанският митрополит Григорий изнесе пред учениците, учителите и родителите беседа за предстоящия в неделя голям православен празник Благовещение. Всички деца

получиха от владиката картички за празника, които те трябва вкъщи да изрежат и съгнат, и да подарят на своите майки. „Защото Благовещение е православният празник на жената и майката“ – обясни на децата митрополитът.

Врачанска митрополия

ДОКУМЕНТИ

† Ловчански митрополит ГАВРИИЛ

ВЪЗВАННИЕ

От стр. 1

до абсурдни ситуации, при които българската образователна система, в лицето на ресорнтното министерство, премахна от учебната програма изконно българските и значими за националния идеал и неделими от българската същност произведения, сред които „История славянобългарска“, стихотворенията „Вятър ечи, Балкан стене“, „Къде си, вярна ти любов народна“, „Родна реч“, „Даваш ли, даваш, Балканджи Йово“, „Хубава си моя горо“ и др.

Наш пастирски дълг е да настояваме пред Вас българското дете да не бъде лишавано от знание и възпитание в духа на евангелските добродетели.

Дебатите по повод така наречената Истанбулска конвенция повдигнаха темите за съдържанието на учебниците. В някои от тях вече се прокламира „джендър“-идеологията и без Конвенцията да е ратифицирана. Повдигна се и темата за произведенията на литературата и изкуството, които насаждат у децата модели на нравствено поведение, водещи до увреждане на психическото и физическото им здраве. Чрез филми на децата вече се разказват истории за нестереотипните роли на пола.

За много от младите хора на 21. век семейството отдавна е отживелица, ретроградна категория. За тях то е част от оковите, които отнемат усещането за „свобода“.

Чрез тази агресия към изконните ценности и устои на обществото ни, продължила десетилетия, се разкъса жизненоважната връзка между възпитание, образование и религия, принизи се основната роля на православната вяра и Църквата в изграждането на пълноценни личности, способни да устояват на изкушенията, предлагани от съвременния свят.

Изявление на Софийската св. митрополия

По повод на обществен интерес в средствата за масово осведомяване относно делови отношения между Софийската света митрополия и „ИНЕРКОМ“ ЕООД заявяваме:

1. Българската православна църква – Българска патриаршия, ръководена от Светия Синод, като юридическо лице не е страна по Предварителен договор и споразумение от 22. 12. 2016 г. с „ИНЕРКОМ“ ЕООД, поради което същият договор не е бил предмет на обсъждане и вземане на решение от страна на Светия Синод.

2. Страна по договора е Софийската света митрополия на БПЦ – БП като самостоятелно юридическо лице със свои органи на управление.

3. На 22. 12. 2016 г. е подписан предварителен договор за наем и споразумение по решение на Епархийския съвет на Софийската света митрополия, представлявана от Негово Светейшество

Неофит, митрополит Софийски и патриарх Български, който е упълномощен за подписването му викарния си епископ, Бранишки еп. Григорий.

4. Предварителният договор и споразумение от 22. 12. 2016 г. с „ИНЕРКОМ“ ЕООД е изготвен и предложен на Епархийския съвет за обсъждане и приемане от адв. Мария Тодорова Тодорова от Софийската адвокатска колегия.

5. Епархийският съвет на Софийската света митрополия не е вземал решение за сключването на окончателен договор с „ИНЕРКОМ“ ЕООД.

6. Епархийският съвет на Софийската света митрополия, ръководен от Негово Светейшество Неофит, митрополит Софийски и патриарх Български, след консултации със специалисти е приел действия за уреждане на деловите отношения с „ИНЕРКОМ“ ЕООД в интерес на Софийската света митрополия на БПЦ – БП.

Резултатите от тази борба срещу Църква, семейство и училище са видни за всеки здравомислещ българин. Подрастащите в България са едни от първите в Европа по брой на абрти сред учениците, по брой на употребяваните алкохол, цигари и наркотици. Нараства броят на родените извънбрачни деца, на безпризорните деца, на деца, които поради разпадане на браковете се възпитават само от един родител.

Всички тези явления са определящи фактори за нарастващата демографска криза, която води страната към границата на унищожението.

Нашата архипастирска загриженост за съхранението на нацията и за запазване на нейните традиции и идеали, които да й служат като опора при съжителството в Европейския съюз с други нации, ни мотивира да се обърнем към Вас за пореден път с надеждата, че идеята да се въведе обучение по Православие в българските училища и детски градини, с Вашата държавническа подкрепа и отговорност най-после може да се превърне в действителност.

Духовността на българския народ е традиционно свързана със светото Православие. То определя нравствено-моралните устои на обществото, неговия начин на живот, културата, изкуството, отношението към: децата, брака, към възрастните хора.

„Начинът на живот на българския народ и на много други народи през миналите векове са се отличавали с високо ниво на развитие, тъй като са се изграждали върху фундаментите на нравствеността на православно християнство. По думите на апостол Павел: „Плодът на Духа се състои във всяка доброта, правда и истина“ (Послание към Ефесяни 5:9). В днешно време духовността на българския народ се намира в критично състояние, което е следствие от отдалечаването му от този източник – СВЕТОТО ПРАВОСЛАВИЕ.

Духовността не е отвлечена абстракция, а напълно реално състояние на даден човек и на обществото. Тя е в правопрпорционална зависимост от отношението между човека и Бога, както и между обществото и Бога. Затова за духовността трябва да се воюва, тя трябва да се възпитава, децата ни трябва да бъдат обучавани от ранна възраст в знание за Закона Божий.

Отсъствието на обучение по Православие повече от 70 години от училищата ни има определящо значение за проявата на насилие във всички сфери на личния и общественния живот.

Пряка причинно-следствена е връзката между начина, по който се възпитават и обучават децата ни, и увеличаващата се агресия и насилие в обществото.

Ясно е, че оръжието срещу насилието над жени, деца, и срещу насилието въобще, не може да бъде нито ратификацията на един договор, нито органите за неговото приложение, нито финансовата подкрепа за това, нито органите на реда в една държава, нито националното ни законодателство. Всички те са средства, които могат да се използват, за да се залечат последиците от насилието – горчивите му „плодове“.

Истинското оръжие срещу насилието е ЗНАНИЕТО за вярата в Христа, живеенето на вярата и освещаването чрез нея!

„Народността не пада там, дето знанието живее!“.

Необходимо е децата да имат основно понятие за православно вяра, която най-пълно изразява живота и учението на Господ Исус Христос, за да градят живота си на здрави основи, да създават здрави семейства, да са общественнополезни граждани.

Пророк Осия преди хилядолетия предупреждава, че: „Изстребен ще бъде Моят народ, защото му знание не достига: понеже ти отхвърли знанието, и аз ще те отхвърля от свещеноедействие пред Мене, и понеже ти забравя закона на твоя Бог, и аз ще забравя децата ти“ (Книга на пророк Осия 4:6).

Когато няма Бог, който е Любов, обществото няма нравствени устои, а има разорение, агресия, запустение.

Когато всичко съдейства за разпадане на морала и нравствеността, когато възпитанието на децата ни е насочено по разрушителен път, когато се прокламира преклонението пред бездуховния начин на живот, легализира се порнографията и проституцията, умножава се

рекламата на алкохол и цигари, тогава нараства жестокостта, престъпността, разпада се семейството, расте броят на наркоманите, абортите, неуважението към родители, учители, закони.

Разлагачо е и влиянието на голяма част от средствата за масова информация върху децата и подрастащите.

Затова, загрижени за моралното и физическо здраве на българските деца, ние търсим опора в нашата православна вяра.

Здраво демократично общество може да се изгради само от хора със здрав християнски морал. Задача на семейството и училището е да възпитава нравствен характер у всяко дете чрез обучаване в Закон Божий.

Управляващите не успяха да се противопоставят на всичко това през годините на прехода и допуснаха цялата тази вакханалия, активно насочвана с цел разруха на нацията ни и демографски срив. Едва сега се обявя за основен приоритет на политиката на управляващите реформата в образованието, свързана с въвеждане на нови учебни програми, за да се гарантират на децата практически умения, необходими в реалния живот. За да се прилагат тези умения ефективно и да е полезно всяко обучение, то трябва да е свързано и със знание за Бога.

Затова се обръщаме към Вас с надеждата, че оценявате настоящото положение, като взимате под внимание тревожната тенденция, която, неслучайно, сред българската общественост е все по-често коментирана тема.

Надяваме се, че тази невиджана ситуация, в която Църква и управляващи да бъдат на различни позиции по въпроса за децата и образованието, ще се окаже временно положение, понеже такъв случай нашата история не помни, освен когато сме били под чуждоверска или атеистична власт.

Надяваме се, че упрежнявайки Вашите правомощия, възложени Ви от българския суверен – народа, от своите държавнически позиции ще съдействате за доброто бъдеще на децата ни, като положите усилия да бъде въведен в България учебният предмет „Религия-Православие“ като част от задължителната общообразователна подготовка на учениците от 1 до 12 клас и децата от детските градини (за тези деца, родителите на които пожелаят такова обучение).

Нека се вслушаме в завета на един съвременен светец – Юстин Попович, който казва: „И народът има народна съвест и държавата има държавна съвест – това е Църквата и нейното Евангелие... Тази съвест постоянно отправя към всички хора през всички векове една молба, един съвет, един завет: нека за всички вас – бедни и богати, млади и стари, грамотни и неграмотни, свещеници, учители и войници, работници, министри и владци – да ви бъдат закон евангелските добродетели! Ако бъде така, народът ще надвие всяка смърт и нищо не ще му повреди, нищо, нищо, нищо“.

Изпратено го:

**Президента на Република България,
Президента на Народното събрание,
Министър-председателя на Република България,
Комисията по образованието и науката при Народното събрание,
Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта при Народното събрание,
Министъра на образованието и науката,
Директора на Дирекция по вероизповеданията при Министерския съвет,
Омбудсмана на Република България**

ДОСТОЙНИ АРХИЕРЕИ НА БПЦ

На 5 август 1837 г. в Зографската обител на Атон – там, където 75 години порано отец Паисий е завършвал след дълъг труд своята „Славянобългарска история“, а пет години по-късно Неофит Бозвели, жертва на фернерските козни, е оплаквал „с кървави сълзи“ заточението си, пишайки своята пророческа „Мати България“, става една драматична среща между младия постриж-

раничен умствен кръгозор; нека да имаме пред очи и дълбокия вътрешен прелом у личности като Неофит Рилски, Неофит Бозвели, Иларион Макариополски и мнозина други от тяхната голяма школа, където просветно-национални и нравствено-религиозни копнежи са влизали в една нова хармония – и ние ще разберем подтиците за избор на едно поприще, което е откривало най-добри възможности за

Натанаил Охридски и Пловдивски (1820-1906) – историческо изследване

еник Натанаил и баща му, пристигнал отдалеко, за да намери и прибере 17-годишния си син.

Синът, у когото страстта за аскетическо подвижничество е надделявала всички мирски влечения, е напуснал родното си село в подножието на скопска Черна-гора едва преди четири месеца, прощайвайки се с родители и близки, без да открива някому намерението си за въстание в манастих. Той е бил сигурен в твърдото решение на баща си да не допуска това зачерняне; той не е могъл да понесе и мъката на майка си, която често му е казвала при раздяла, в тъмно предчувствие за непреклонната воля на сина си: „Мое сърце ми каже, що няма веке да те видя“.

И той е потеглил на юг, заедно с духовния си възпитател монах Манасия, който е дал клетвена дума на баща му, че не ще позволи постригването му. Когато стигнали в манастира обаче, Натанаил отказал да се подчини на съвета на стареца си, заявявайки, че ще изпълни немислимото веднъж, както клетвата падне върху собствената му глава...

Няколко дни по-късно кръстеният в детинство от същия монах Манасий с име Нешо (Недялко) бива постриган и преименуван Натанаил. Баштата, откак е угадил, че се е кроило нещо скрито от него, хваща дирите на сина си и пристига в манастира, когато всичко е било свършило. Приет от игумена на Зограф, той вижда сина си вече в монашеско облекло. И когато синът се спуска да му целува ръка, бащата казва: „Не съм достоен веке ти да ми целувам моя ръка... Я требе

да целувам твоя ръка“.

Без да изрече нещо осъдително, бащата отива на всенощно бдение заедно със сина, а на сутринта той замолва новия иннок да дойде и живее в манастира „Св. Архангел“, в родното село Кучевица, където и майка му би го навестявала и виждала. Синът отказва. Тогава бащата, ублажавайки го, че ще живее в това свято място, и давайки му някои съвети за безпорочен живот, му съобщава единичното си желание, ако умре майката на Натанаил по-рано, той, Стоян Бойкиев, ще дойде да живее като монах при сина си; ако ли умре той по-рано, синът да прибере костите му и да ги турне в гробницата на манастирските братя. „Твои коски и мои коски да бидат в едно място“.

Думите, покрити с родителски и синонови сълзи при опрощаване, не биват забравени от Натанаил, и в 1857 г. той изпънява заръката на баща си, пренасяйки костите му в Зограф...

Кое е движило младия човек, расъл в заможно семейство и получил първото си скромно образование в килията на родното село, после във взаимните школи на Скопие, Самоков, Прилеп, да избере пътя на монашеството? Тоя въпрос ни отвежда към социалните условия и културните идеали на едно време, което, колкото и сравнително близко, е означавало за българските земи в началото на XIX век пълно господство на християнско-аскетическа светоглед. Нека помислим жизненото поприще на Паисия и Софрония, протекло при мрачни впечатления от една средновековна политическа система и от най-ог-

лично усъвършенстване и за служба на народа, за спасение на собствената душа, отчаяна от мрака и насилието наоколо, и за алтруизъм към роба, потънал в нищетата и невежеството. Потресът от злини и неправди в света на турското варварство е тласкал не една чувствителна, благородна натура да обръща взор към светилицата, където молитва и просвета са могли да въздигнат духа, насочвайки волята към грижа за потиснатите сьнародници.

От Зограф, Хилендар, Рилския манастир и други обители излизат редица мъже на Българското възраждане, истински хуманисти и патриоти, хора на делото и на перото, мирни апостоли на вяра и труд или революционери, възпламенили сърцата за отпор срещу тиранията, и тъкмо те се оказват светители като Априлов или бунтовници като Раковски, Ботев, Левски и Бенковски. Българските църковни дейци, в лицето на най-талантливите си представители, врагове на суеверието и реакцията, не са се чуждили от общото движение за тържество на разума и на свободата. И тъкмо крепителите на умствения застой и на чорбаджийската експлоатация са намирали тъкмо в средата на монаси като тия двигатели на възраждането, хора с будно национално съзнание и с демократични убеждения. Един от тях е несъмнено Натанаил Охридски.

Следва
Из книгата на
Пловдивски митрополит
Кирил (впоследствие
Патриарх Български) –
„Натанаил Охридски и
Пловдивски (1820-1906)“,
София, 1952 г.

130 години от рождението на Великотърновския митрополит Софроний

Митрополит Софроний е роден на 20 март 1888 г. в одринското Ново село, Османска империя, със светското име Стойко Недялков Чавдаров. Учи в родното си село, в Дедеагач, а прогимназия завършва в българското училище „Д-р Петър Берон“ в град Одрин. От 1905 г. учи в Цариградската духовна семинария, която завършва през 1911 година.

На 18 септември 1911 г. в катедралния храм „Св. Стефан“ в Цариград е постриган в манастих с името Софроний и е ръкоположен в йеродяконски чин от митрополит Мелетий Велешки. След това служи като дякон при екзарх Йосиф I Български и като писар при Българската екзархия.

През 1912 г. постъпва в Киевската духовна академия, където следва до 1915 година. След освобождението на Вардарска Македония по време на Първата световна война, от 1 април 1916 до 23 септември 1918 г. е секретар на Велешката митрополия. След войната от 1 септември 1919 до 1 септември 1922 г. е екзархийски дякон и проповедник в Цариград и учител в българската гимназия в Пера. На 24 април 1921 г. в „Св. Стефан“ е ръкоположен за йеромонах от митрополит Мелетий Велешки.

През 1922 г. завършва Богословския университет на Черновицкия университет. От 1 септември 1922 до юни 1924 г. е на богословска специализация в института по каноническо право при Страсбургския университет, Франция.

От 1 октомври 1924 г. до 1 септември

1929 г. той е протосингел на Софийската митрополия. На 19 октомври 1924 г. по решение на Светия Синод е въведен в архимандритско достойнство от митрополит Стефан Софийски. От 1 септември 1929 г. до края на октомври 1931 г. архимандрит Софроний е началник на Културно-просветния отдел при Светия Синод.

На 1 ноември 1931 г. е ръкоположен за епископ с титлата „Знеполски“ и е назначен за викарий на Софийския митрополит Стефан. Поради влошеното здравословно състояние на митрополит Филип Търновски на 26 март 1934 г. е назначен за негов викарий и управляващ на Търновска епархия. От 1 юли 1935 г. повторно е викарий на митрополит Стефан Софийски.

На 22 септември 1935 г. епископ Софроний Знеполски е избран, а на 6 октомври канонически утвърден за Търновски митрополит.

След разгрома на Югославия от Германия през пролетта на 1941 г., Българската екзархия възстановява своя диоцез в анексираните от България части от Вардарска и Егейска Македония и в Западна Тракия. Временното управление на Скопско-Велешката епархия е вършено на митрополит Софроний Търновски с помощник епископ Максим Бранички. Като епархийски архиерей той е инициатор за организирането и създаването на множество старопитаища, сиропитаища и безплатни кухни за нуждаещите се в своята епархия.

Преставя се в Господа на 1 май 1961 г. в Търново. Погребан е в притвора на катедралата „Рождество Богородично“.

Пет години от кончината на приснопамятния Смоленски еп. Нестор

Роден е на 29 май 1925 г. в Костенец, Софийско, със светското име Никола Стефанов Кръстев. Завършва Софийската духовна семинария през 1946 г. и от септември същата година е студент в Богословския факултет на Софийския университет. На 8 декември 1946 г. е постриган в манастих с името Нестор в Рилската св. обител от игумена архим. Калистрат под духовното старчество на архим. Варлаам. На 3 август 1947 г. Неврокопският митр. Борис го ръкополага за йеродякон. След завършването си през 1950 г. до 1962 г. служи като епархийски проповедник, митрополитски дякон, библиотекар и протосингел на Търновска митрополия. На 28 август 1956 г. е ръкоположен за йеромонах, а на 4 януари 1959 г. по решение на Светия Синод е въведен в архимандритско достойнство.

От есента на 1962 до 1964 г. специализира в Московската духовна академия. Изпълнява различни послушания като: учител-възпитател в Софийската духовна семинария (1964-1967), предстоятел на храм-паметника „Рождество Христово“ в Шипка (1968-1971), игумен на Рилския манастир от 1 август 1971 г. до 15

декември 1972 г., а след това става настоятел на Българското подворие в Москва. От 1 януари 1977 г. до 6 август с.г. е протосингел на Пловдивска митрополия, а от края на 1977 г. до 1981 г. е научен сътрудник в новооткрития ЦИАИ при Светия Синод.

На 6 декември 1980 г. в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ в София е ръкоположен в епископски сан с титлата „Смоленски“. От 1981 г. до 30 юни 1985 г. Смоленски епископ Нестор е игумен на Бачковския манастир, от 1 юли 1985 г. до 30 юни 1988 г. – на Рилския манастир. След това става викарен епископ на Доростоло-Червенския митрополит Софроний. От 20 декември 1991 г. до 1 ноември 1998 г. е игумен на Троянския манастир. От 1 ноември 1998 г. до декември 2000 г. е викарий на Ловчанския митрополит.

След загубата на зрението си, от 1 март 2001 г. епископ Нестор се оттегля на покой в Лопушанския манастир.

Преставя се в Господа на 14 март 2013 година.

Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!

Критерии за подредба на словата в архаичните български преводи на съчинението „Съкровище“ на Дамаскин Студит

Разгромът на българската държава през 1393 г. и окончателният край на Византийската империя (1453 г.) оказват огромно влияние на редица процеси, един от тях е огромната промяна в културния и литературния живот на двете държави. С течение на времето липсата на инстанция, която да определя книжовната норма, води до пагубна дистанция между говоримия и книжовния език както в българските предели, така и в зръчиците. През XVI в. редица автори осъзнават нуждата от проповед на говорим език и започват да пишат, превеждат и отпечатват на него.

Според гръцки изследователи (Димарас), не само неразбирането налага постепенното налагане на говоримия език, причините за това са и чисто верови, те трябва да се търсят и в необходимостта да се отговори на духовните борби с турци, евреи, съв Запада, а по-късно и с представителите на Просвещението. Прозеисти, руси, англичанци, французи, паписти, протестанти използват в пропагандата си говоримия език.

Въвеждането в употреба на говоримия език обаче не е лесен процес. Пред книжовниците стоят два основни проблема. От една страна, липсата на образци затруднява съставянето на необходимите за катехизацията и църковния живот проповеди. От друга страна, на книжовниците им липсва подготовка. Признанията на гръцки църковни проповедници от XVI в., че много се затрудняват при съставянето на речи на народен език, ни дава възможност да погледнем на процеса на създаването на нов книжовен език през погледа на книжовниците, школувани в традиционните норми, заявява Е. Мирчева.

През XVI в. някои автори започват да пишат и отпечатват произведенията си на говорим език. Тук трябва да се споменат имената на Йоаникиос Картанос, Алексис Рартурос и др. През 1536 г. Картанос печата на новогръцки език произведение, което съдържа необходими за всеки вярващ основни моменти от Стария и Новия завет, заедно с църковни проповеди. Писателят вярва в необходимостта да просвети народа с творби, написани на понятен за него език.

Авторът, който оказва най-силно влияние върху българската книжнина, е св. Дамаскин Студит. Неговият сборник, който съдържа 36 слова с религиозно нравствено-поучително съдържание и едно кратко предисловие, излиза от печат във Венеция през 1558 г. Още в края на XVI в. започва превеждането и преписването на новогръцкото печатно издание на сборника с празнични слова и поучения „Съкровище“ (*Θησαυρός*) на св. Дамаскин Студит. Новогръцкият сборник бива преведен на българска почва на архаичен книжовен език. Установени са три, независими един от друг

преводи: първият е наречен „македонски“, вторият носи названието „средногорски“ и третият, представен само в един препис (Букурещки дамаскин от библиотеката на Румънската академия на науките №79 от XVII в.), е наречен „атонски“. Още през XVII в. възниква превод на новобългарски книжовен език, на народна основа на базата на средногорския превод. Така от XVII в. сборникът на Дамаскин Студит получава широко разпространение и към оригиналните слова на шнок Дамаскин започват да се прибавят части от други текстове или изцяло да се заменят, като постепенно се оформят сборници със смесено съдържание, които носят названието „дамаскини“.

Въпросът за състава и подредбата на словата в сборника на Дамаскин Студит е разглеждан обстойно от няколко учени. За Ю. Трифонов повечето слова са свързани с Библията (главно Евангелието). Той изброява 21 такива текста и се опитва да обясни реда, по който се е водил Дамаскин Студит – ту по евангелските събития, ту по църковните празници. Първоначалното му намерение, заключава ученият, било да гледа тъкмуване на Светото писание и по тази причина сложил в началото на сборника от текстове словото за Благовещение, а след него следва Рождество Христово. Ю. Трифонов предлага разделение на тематичен принцип (тази подялба е възприета и от Д. Петканова и Илиевски). Първата група включва библейски (евангелски) събития, втората – жития и чудеса на християнски светци, третата – слова с поучително съдържание и четвъртата група – с религиозно историческо съдържание.

Илиевски разделя текста на две основни групи словата на Дамаскин Студит (1-20 и 21-36), като първата обхваща Господски и Божородични празници (1-13), които позволяват препитане в хронологичен ред на библейски събития. Тази група включва две поучения (15-16),

четири слова за светци и едно за архангелите Михаил и Гавриил (14-20). Втората група обхваща неделни слова, за подготовката на Великия пост (21-34) и две слова за празници на светци (35-36).

Диляна Рагославова отбелязва, че календарната подредба на словата е организирана в обща минейна рамка (от март до февруари), и няколко основни календарни ядра, като се отчита йерархията на празника. Важна роля заемат паметите с две или повече календарни дати.

Като пример за календарната подредба ще разгледаме Рилския дамаскин 4/10 (78) от библиотеката на Рилския манастир. Той е обмен ръкопис, изписан от няколко ръце с полуулав от средногорски тип и с ресавски правопис. Съдържа общо 413 л. хартия, съдържа 26 слова и е богато украсен. В Рилския дамаскин празници с две или повече дати се явяват Чудесата на светите Архангели: 8.11. (Архангелски събор); 26. 03. и 13. 07. (Събор на архангел Гавриил), 06. 09. (Чудото на архангел Михаил в Хони (посочено в Рилския дамаскин под дата 09. 09. – л. 333б) и чудесата на архангелите в манастира Дохиар). Българските дамаскини са възприели валентност на празниците и индикации за това се съдържат в съставките на архаичните дамаскини: Рилски (Дьомина), Белградски (Дьомина), Еленски (Христово) и Аджарски. При разглеждане на календарната подредба словото за десетте Мойсееви заповеди и обете слова на ритор Теофан за вярата и за Св. Троица буквално заменят 15 и 16 в оригиналния текст на Дамаскин Студит (Против плача за умрелите и За поста и въздържанието). Тези слова без календарен ред маркират двата основни дяла на сборника, разделяйки го (условно) на периода от Пасха до Петдесетница и втория дял (второто слово е предписано в заглавието от Дамаскин Студит за вечерта на Неделя Сиропустна). Тематичният или съдържателният принцип на класификация на словата, по мнение на Е. Мирчева не е подхождащ при класификацията нито на словата в оригиналното съчинение на Дамаскин Студит, нито на състава на българските дамаскински сборници, в които масово навлизат не-Дамаскински текстове. Според нея календарната подредба подпомага навлизането на отделни прибавки и дори замени в Дамаскините слова.

Ключов в изследването остава въпросът за подредбата на словата както в архаичните и новобългарските преводи, така и в оригинала на Дамаскин Студит като тип сборник; макар и изказани няколко предложения за погледба, водещо остава това за календарния ред.

Николина
АЛЕКСАНДРОВА,
докторант по
Старобългарска книжнина
в Богословския факултет на СУ „Св. Климент
Охридски“

Съдържание на оригиналното „Съкровище“ на Дамаскин Студит в първите му издания:

1. Слово за Благовещение – 25. 03.
2. Слово за Рождество Христово – 25. 12.
3. Слово за Богоявление – 06. 01.
4. Слово за Сретение Господне – 02. 02.
5. Слово за възкресение Лазарево (Лазарева събота) – съботата от 5-ата неделя на Великия пост.
6. Слово за Цветоносие – 6-а неделя на Великия пост.
7. Слово за погребение Христово – Велики петък.
8. Слово за Възкресение Христово – Пасха.
9. Слово за Възнесение – 40 дни след Пасха.
10. Слово за Св. Дух – деня след Петдесетница.
11. Слово за Преображение Господне – 06. 08.
12. Слово за Успение Богородично – 15. 08.
13. Слово за Въведение Богородично – 21. 11.
14. Слово за св. Георги – 23. 04.
15. Поучение против плача за умрелите – събота на 7-а неделя след Пасха.
16. Поучение за поста и въздържанието.
17. Слово за св. Теодор Стратилат – 08. 06.
18. Слово за св. архангели Михаил и Гавриил – 08. 11.
19. Слово за св. Евстатий – 20. 11.
20. Слово за св. Николай Мирликийски – 06. 12.
21. Притча за митаря и фарисея – Неделя на митаря и фарисея.
22. Притча за блудния син – Неделя на блудния син.
23. Слово за Второто пришествие – Неделя месопустна.
24. Слово за изгонването на Адам.
25. Слово за поклонение на кръста – 3 неделя на Великия пост.
26. Слово за иконите.
27. Слово за св. Мария Египетска – 01. 04. и 5-ата неделя от Великия пост.
28. Слово за Томина неделя – 2-а неделя след Пасха.
29. Слово за Неделята на мироносиците – 3-та неделя след Пасха.
30. Слово за Неделята на разслабления – 4-а неделя след Пасха.
31. Слово за Неделята на самарянката – 5-а неделя след Пасха.
32. Слово за Неделята на слепия – 6-а неделя след Пасха.
33. Слово за Неделята на никейските отци – 7-ма неделя след Пасха.
34. Слово за Неделя всех светих – 2-а неделя след Петдесетница.
35. Слово за св. Димитър Солунски – 26. 10.
36. Слово за св. Теодор Тирон – 17. 02. и събота преди Неделя Сиропустна.

Енорията при Руския храм-подворие в София изпрати своя предстоятел архимандрит Филип (Василцев)

С възгласи „Достоен!“, многолетствие и ръкопляскания енорията при храма-подворие на Руската православна църква в София изпрати своя предстоятел Негово Високопреподобие архим. Филип (Василцев) на Неделя Кръстопоклонна. След седем години служение в България като представител на Московския и на цяла Русия патриарх при Българската патриаршия и предстоятел на Руския храм-подворие „Св. Николай Мирликийски“ отец Филип поема ново служение, възложено му от свещенотателите, като настоятел на Подворието на Руската православна църква в гр. Бейрут, Ливан, и на храм „Св. Георги Победоносец“.

След св. Литургия и молебна с водосвет, оглавен от архим. Филип, секретарят на Подворието – йеромонах Зотик Гаевски – говори от името на свещенослужителите, служителите и енорияшите при храма-подворие. Като припомни, че архим. Филип по време на служението си в Рим – столицата на католическия свят, е съградил там величествения руски православен храм „Св. Екатерина“, каза, че тук, в София, негово дело са два храма – изцяло обновеният отъвн и отвътре Руски храм „Св. Николай“, но и неръкотворният „храм“ от тази сплотена около него жива православна енория, която сега скърби за своя любим пастир. Отец Зотик изтъкна: „Няма да е никак пресилено, ако кажем, че за тези седем години служение в България архим. Филип направи за Руското подворие толкова, колкото е направено за последните 100 години“.

Отец Филип, като изрази разбирането си, че сам не би успял в нищо, благодари на всеки, дал своя принос в делата на Подворието и поиска прошка, ако с нещо сторено или несторено от него поради човешката си немощ е наскърбил някого.

Архимандрит Филип понесе с мъжество, с търпение и кротост интригите и откритите гонения, с които беше посрещан в страната ни, и постепенно си спечели уважението и любовта на стотици българи: архиереи, свещенство, монаси и миряни. Българският патриарх, митрополитите от Светия Синод, епископи на БПЦ и свещеници от София и страната бяха чести гости в Руското подворие при съслужения по различни поводи и в братско, в Христа, общение. Той от своя страна неизменно участваше във всички по-значими събития за БПЦ и беше чест гост в различни епархии на БПЦ.

Десетки архиереи, свещенослужители и миряни от Руската православна църква посетиха България със съдействието на Подворието и се запознаха с православните й светини. Активизирането на поклонничеството в православна България от руска страна беше сред приоритетите на архим. Филип.

Съвместно с Българската православна църква Руското подворие, под ръководството на своя предстоятел, организира възпоменателни празненства: през 2015 г. по повод 65-годишнината от кончината на архиепископ Серафим (Соболев – 1881-1950), чийто гроб се намира в криптата на храма, и 135 г. от рождението му (2016 г.); 60 години Подворие на Московската патриаршия в София (2012 г.) и 100 години от освещаването на Руската църква в София (2014 г.). При тяхното честване в съвместните богослужения и научни форуми взеха участие архиереи на РПЦ и БПЦ, а след интронизацията му през 2013 г. и лично Негово Светейшество Българският патриарх Неофит.

Беше осъществен цялостен ремонт на 100-годишния храм-подворие: на покрива, камбанарията и външната фасада, почистване на уникалните стенописи и реставрация на иконостаса в храма, обновлението на криптата с гроба на св. Серафим Софийски и канцелариите на Подворието, на канаските и околхрамовото пространство. Ос-

новен ремонт бе извършен и на храм „Св. Пантелеймон“ в кв. „Княжево“, построен в началото на 20. век от руските белоимигранти и военноинвалиди.

По решение на Светия Синод на БПЦ, по повод 100-годишнината на храма-подворие и за особени заслуги към Църквата архимандрит Филип бе отличен с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – 2-ра степен, връчен му лично от предстоятеля на БПЦ патриарх Неофит. По време на тържес-

твата за юбилея светейшият Български патриарх Неофит, като нарече руския храм „Свети Николай“ знаково място за молитва и духовно утешение, каза: „В този тържествен ден бихме искали да благодарим на настоятеля на храма-подворие Негово Високопреподобие архим. Филип за усърдните му трудове по възвръщане благолепието на този свят храм и за преуспяването на духовния живот в него, както и за топлото му и братолюбиво отношение към архиереите и свещенослужителите на БПЦ“.

Под ръководството на отец Филип Руското подворие в София издаде: „Жизнеописание на архиепископ Серафим Соболев“ с автор Андрей Кострюков – на български и руски език – 2011 г.; „Тайнството на вярата“ на митрополит Иларион Алфеев – 2014 г.; двутомника „Сборник

неделни и празнични проповеди на съвременни руски проповедници“, съставителство и превод на прот. Йоан Карамихалев – 2014 г.; „Руската църква в София“ на Олга Решетникова – 2014 г.; „Преподобни Сергей Радонежски Чудотворец“ по повод 700-годишнината от рождението на светеца, съставен от прот. Кирил Попов – 2014 г.; сборника „Русия-България – Символи на духовното единство“ – 2015 г.; „Светител Серафим, архиепископ Богучарски, Софийски Чудотворец“, житие, аскетически поучения и проповеди – 2016 г.; „Петдесет избрани проповеди на митрополит Иларион Алфеев по случай 50-годишнината от рождението му“, съставителство и превод прот. Йоан Карамихалев; както и сборника с Великопостни проповеди на Руския патриарх Кирил „Тайната на покаянието“ – 2016 г. и „Мисли за всеки ден от годината“ на патриарх Кирил – 2018 г. Бе създаден филмът „Архиепископ Серафим – Софийският Чудотворец“ – 2015 г. Бяха издадени и два компакт-диска с изпълнения на църковния хор при храма – 2014 и 2016 г., който радва публиката с изпълненията си в поредица концерти и участия в страната и зад граница.

Руското подворие в София стана съорганизатор на тържественото пренасяне в патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ на дарената от РПЦ на БПЦ частица от мощите на св. Серафим Саровски; на пренасянето за поклонение в България мощите на св. Пантелеймон от едноименния Светогорски манастир и копие на чудотворната икона на свети Пантелеймон от манастира „Ксенофонт“, която остана в софийския храм „Св. Пантелеймон“; на мощите на друг светец-лечител св. Лука Воино-Ясенецки, които РПЦ дари на БПЦ, и на много други съвместни инициативи, укрепили още повече единството между двете сестри православни Църкви – Българската и Руската.

Но безспорно най-забележителното дело от служението на архимандрит Филип (Василцев) като предстоятел на храм „Св. Николай Мирликийски“ – Подворие на Московския и на цяла Русия патриарх в София, ще остане съвместната канонизация от Руската и Българската православна църква на св. Серафим Софийски Чудотворец.

Процесът по канонизацията на почитания от българския народ Божи угодник започна още с пристигането на отец Филип с допълнителни проучвания на живота, делото и трудовете на Богучарския архиепископ Серафим и със събирането на свидетелства за чудесата, станала по неговото застъпничество пред Бога.

Безпрецедентно съвместна комисия на двете Църкви заседава на 3 и 4 декември 2015 г. в София, а окончателното решение за канонизацията за Руската православна църква бе взето на 3 февруари 2016 г. от Архиепископския събор на РПЦ в московския храм „Христос Спасител“, в заседанието на който участваха и представители на БПЦ. За Българската православна църква, решението бе взето на заседание на Светия Синод на БПЦ-БП на 5 февруари 2016 г. Съвместното прославяне на светеца бе извършено на 26 февруари 2016 г. в катедралния храм „Св. Александър Невски“ в София и на 8 март 2016 г. – от двамата патриарси, Руския и Българския, в московския Покровски манастир.

Архим. Филип отпътува от България на 16 март, съпроводен до летището от своите досегашни сътрудници при Подворието.

По застъпничеството на св. Серафим Софийски Чудотворец, на св. Николай Мирликийски, св. вмчк Георги и на всички светии Бог да дарява дългоденствие и благодатно плодно служение на отец Филип в новото му назначение за полза на Църквата Христова и новоповелените му пасоми!

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2018 г.

1 година ..... 30,00 лв.
6 месеца ..... 15,00 лв.
3 месеца ..... 7,50 лв.
ед. цена ..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Карамихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на *Танка Тончева Христова*, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синалодно издателство на БПЦ:
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.